

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Srednjobosanski kanton/Kanton Središnja Bosna

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 K 081664 21 Kž 2

Novi Travnik, 16.04.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Lazarele Porić kao predsjednice vijeća, te Darmina Avdić i Davora Kelava kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Erme Jusić u krivičnom predmetu protiv optužene A.V., zbog krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 2. u vezi stava 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi Kantonalnog tužilaštva Travnik, izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 K 081664 20 K 2 od 01.02.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj 16.04.2021. godine, a primjenom člana 330. stav 1. tačka b) i člana 325. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Žalba Kantonalnog tužilaštva Travnik se uvažava, ukida se presuda Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 K 081664 20 K 2 od 01.02.2021. godine i određuje se održavanje pretresa pred apelacionim vijećem Kantonalnog suda u Novom Travniku.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 K 081664 20 K 2 od 01.02.2021. godine (u pismenom otpravku presude pogrešno navedena 2020. godina) optužena A. V., uz primjenu odredbe člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, oslobođena je od optužbe da je počinila krivično djelo zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 2. u vezi stava 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine. Istom presudom je odlučeno da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava, a da se oštećena JU Dom zdravlja Donji Vakuf sa imovinskopравnim zahtjevom u cijelosti upućuje na parnični postupak. Ova presuda donijeta je u ponovljenom postupku, a nakon što je u istom krivičnom predmetu prvostepena presuda jednom već bila ukinuta.

Protiv te presude žalbu je blagovremeno izjavio kantonalni tužilac zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se prvostepena presuda preinači tako da se optužena oglasi krivom za predmetno krivično djelo i osudi po zakonu ili u protivnom da se ista presuda ukine.

Na žalbu tužioca odgovor je podnio branilac optužene, Ivica Dragun advokat iz Bugojna, pa se u odgovoru navodi da su žalbeni razlozi paušalni i neobrazloženi, da je prvostepeni sud i u ponovljenom postupku pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje ocjenom izvedenih dokaza naročito svjedokinji F. V., kao i N.V. i N. D., a potom dao valjano obrazloženje o tome tko je sačinjavao i pravio obračun plaća, pa se predlaže da se žalba odbije kao neosnovana i potvrdi prvostepena presuda.

Obzirom da je branilac u odgovoru na žalbu tražio da se on i optužena pozovu na sjednicu vijeća, to je sjednica zakazana i održana dana 16.04.2021. godine na koju su pristupili optužena i pomenuti branilac ostajući kod navoda iz odgovora na žalbu, dok na sjednicu nije pristupio uredno obaviješteni kantonalni tužilac, pa je sukladno odredbi člana 319. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, sjednica održana u njegovom odsustvu. Branilac je na sjednici vijeća, kao dokaz navoda odbrane u odgovoru na žalbu, u spis predao obavijest JU Dom zdravlja Donji Vakuf broj 0159/21 od 19.03.2021. godine o tome da je optužena, nakon provođenja procedure za prijem radnika, primljena u navedenu ustanovu u radni odnos na neodređeno vrijeme na poziciju blagajnik.

Nakon što je ovaj sud ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda sukladno odredbi člana 321. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH, odlučeno je kao u izreci rješenja iz slijedećih razloga:

U žalbi kantonalnog tužioca se prigovara da prvostepeni sud, iako izvođenjem istih dokaza nije utvrdio drugačije činjenično stanje u odnosu na ranije utvrđeno, ponovo donosi presudu kojom se optužena oslobađa od optužbe, a da pri tome ne uvažava mišljenje drugostepenog suda sadržan u rješenju broj 46 0 K 081164 20 KŽ od 18.08.2020. godine u pogledu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, pa se u nastavku žalbe, kao i u prethodnoj žalbi, dalje prigovara da se prvostepena presuda temelji prvenstveno na iskazima svjedoka F. V. i D. H. koje su izjavile da je obračun plaća u Domu zdravlja Donji Vakuf obavljala F.V. kao blagajnik što joj je bilo i u opisu poslova, a što je potvrdila i optužena u svom iskazu u svojstvu svjedoka, ali da nije jasno iz kojih razloga prvostepeni sud ne prihvata kao vjerodostojne iskaze svjedoka R. B. i H. M. koji su bili direktori iste ustanove, nakon čega se u žalbi prenosi dio njihovih iskaza iz dokaznog postupka pred prvostepenim sudom, a zatim se na kraju žalbe izvodi zaključak da je iz tih iskaza i materijalnih dokaza nesporno da je optužena radila na mjestu knjigovođe, da je po nalogu direktora vršila obračun plaća u Domu zdravlja Donji Vakuf i da je kao odgovorna osoba iskoristila svoj službeni položaj na način da je svoj osobni dohodak obračunavala po koeficijentu složenosti 2,60 iako joj je ugovorom o radu taj koeficijent određen na 2,10 za kakav obračun nije imala odluku niti odobrenje direktora doma zdravlja, ostvarivši time sebi korist u iznosu od 10.369,22 KM i istovremeno štetu navedenoj ustanovi u istom iznosu.

Analizom obrazloženja pobijane presude i poređenjem tog obrazloženja sa obrazloženjem prethodno ukinute presude prvostepenog suda broj 46 0 K 081664 19 K od 13.03.2020. godine očigledno je da je prvostepeni sud i u ponovljenom postupku izvršio ocjenu i analizu izvedenih dokaza u bitnom na identičan način izvodeći i identične

činjenične zaključke o tome da li je dokazana krivnja optužene za krivično djelo koje joj se optužnicom stavlja na teret.

Podsjećanja radi, ovaj sud je u svom rješenju broj 46 0 K 081164 20 KŽ od 18.08.2020. godine, a uvidom u sadržaj izvedenih dokaza i obrazloženje ranije presude, utvrdio da su prednji žalbeni prigovori osnovani, nalazeći da se najveći dio obrazloženja prethodne presude odnosi na razloge zašto se nevjerodostojnim ocjenjuje iskaz svjedokinje R. B. koja je između ostalog kazala da je vršila dužnost direktora Doma zdravlja Donji Vakuf od 28.12.2016. godine, da je sav posao za računovodstvo i blagajničke poslove, kao i obračun plaća obavljala optužena, da je optužena ta koja je njoj kao direktoru donosila platne liste na potpis, da je uočila da se optuženoj za obračun plaće uzima koeficijent 2,60 iako je ugovorom o radu optuženoj utvrđen koeficijent 2,10, da je s tim u vezi tražila neku odluku ranijeg direktora ili aneks ugovora za takav obračun, da ju je optužena uvjeravala da takva odluka postoji, ali da joj ista nikada nije dostavljena i da je zbog svega toga odlučila taj slučaj prijaviti Kantonalnom tužilaštvu Travnik.

Razlozi kojima se rukovodio prvostepeni sud pri donošenju zaključka zbog kojih se ovi navodi R. B. ne mogu prihvatiti istinitim prvo je bio taj da je njen iskaz u nesuglasju sa iskazima svjedokinja F. V. i D. H. koje su tvrdile da je F. V. vršila obračun plaća a ne optužena, zatim što je iskaz svjedokinje R. B. prema ocjeni nižestepenog suda nelogičan iz razloga što je ista na upit tužioca odgovorila da nakon utvrđivanja navedenih nepravilnosti nije obraćala pažnju ko vrši obračun plaće što sud nije mogao prihvatiti vjerodostojnim objašnjenjem jer je nelogično podnijeti krivičnu prijavu tužilaštvu protiv osobe za koju je smatrala da je tu nepravilnost počinila a ne poduzeti ništa unutar same ustanove u pravcu sprečavanja daljeg činjenja nepravilnosti.

Sljedeći razlog za ocjenu nevjerodostojnosti iskaza R. B. od strane prvostepenog suda, a prema obrazloženju prethodne presude, jeste taj što je sud utvrdio da je odnos svjedokinje kao neposredno nadređene optuženoj, bio vrlo loš, ako ne i neprijateljski prema optuženoj na šta ukazuje pokretanje i disciplinskog postupka protiv optužene zbog navodnog odbijanja obavljanja određenih radnih zadataka.

Naredni razlog je bio taj što je, prema iskazu R. B., njoj kao direktorici bilo poznato da je poslove blagajnika obavljala F. V. čiji su poslovi, pored ostalog, bili i obračun plaća, ali da je to kod nje bilo malo specifično jer je ona komunicirala samo sa optuženom.

Konačno, zaključak o nevjerodostojnosti iskaza R. B. zasnivao se i na teško narušenim međuljudskim odnosima i sa njenim prethodnikom H. M. protiv kojeg je također podnijela krivičnu prijavu zbog istih nepravilnosti.

Kod ovakvih razloga prvostepeni sud je ostao i u ponovljenom postupku u obrazloženju pobijane presude od 01.02.2020. godine.

Da je takvom ocjenom iskaza svjedokinje R. B. činjenično stanje ostalo pogrešno utvrđeno ovaj sud je u svom rješenju od 18.08.2020. godine zaključio prije svega na osnovu činjenice da se optuženoj stavlja na teret da je radnje izvršenja djela počinila u periodu od 01.01.2011. godine pa do 31.10.2017. godine, a da je svjedokinja R. B. bila direktor oštećene ustanove samo manji dio u okviru navedenog perioda odnosno od 28.12.2016. godine do 31.10.2017. godine, dakle praktično prvih 10 mjeseci 2017. godine, a da je sav ostali prethodni period izvršenja djela direktor bio H. M. za čiji iskaz

prvostepeni sud daje neuporedivo kraće i po ocjeni ovog suda neuvjerljivo obrazloženje njegovog iskaza nego je to slučaj sa pomenutom svjedokinjom.

Nadalje, kada su u pitanju odnosi optužene i svjedokinje R. B., na koje se poziva prvostepeni sud kao vrlo loše, pa i neprijateljske, optužena se u obrazloženju ranije presude, a sve kroz ocjenu vjerodostojnosti njenog iskaza u vezi sa iskazom R. B., praktično prikazuje kao nedužna žrtva neosnovanog šikaniranja od strane svjedokinje kao direktorice, pa se slijedom toga svjedočenje R. B. pokazuje kao rezultat malicioznog odnosa prema optuženoj zbog čega se iskaz svjedokinje ocjenjuje nevjerodostojnim, ali je prvostepeni sud tada bio zanemario presudu istog suda broj 46 0 Rs 080547 18 Rs od 16.09.2019. godine, koja je izvedena kao dokaz i na koju se poziva u svom obrazloženju, ali na pogrešan način jer kao dokaz iz te presude uzima dio obrazloženja, iako je iz iste presude bilo vidljivo da je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtjev tužiteljice kojim se između ostalog tražilo da se kao nezakonita utvrdi odluka tuženog Doma zdravlja Donji Vakuf broj 787/17 od 09.11.2017. godine o raskidu radnog odnosa kao rezultata disciplinskog postupka protiv optužene i vraćanje tužiteljice na poslove i radne zadatke koje je obavljala prije otkaza ugovora o radu. Prvostepeni sud, iako se poziva na taj dokaz, ne utvrđuje da li je ta presuda pravosnažna, ali je ovaj sud uvidom u svoje evidencije utvrdio da je ta presuda postala pravosnažna presudom ovog suda broj 46 0 Rs 080547 19 Rsž 2 od 14.01.2020. godine. Osim toga, rješenjem ovog suda broj 46 0 Rs 080547 20 Rsvl od 13.07.2020. godine odbijen je i prijedlog optužene kao tužiteljice za ponavljanje postupka završenog naprijed navedenom pravosnažnom presudom od 16.09.2019. godine, a po osnovu donošenja prvostepene presude koja je predmet ovog žalbenog postupka i kojom se optužena oslobađa od optužbe.

Da je to tako ukazuje i činjenica da je optužena primljena ponovo u radni odnos kod oštećene ustanove, ali po provedenoj proceduri javnog oglasa za prijem radnika objavljenom u dnevnom listu „Oslobođenje“ na radno mjesto blagajnika, a kako to proizilazi iz obavijesti JU Dom zdravlja Donji Vakuf broj 0159/21 od 19.03.2021. godine koju je kao dokaz odbrana uložila u spis na javnoj sjednici apelacionog vijeća.

Nadalje, ovaj sud je u svom rješenju od 18.08.2020. godine zaključio kako se ne može ocijeniti nelogičnim, a time ni nevjerodostojnim iskaz R. B. time što ista, kako navodi nižestepeni sud, ne poduzima ništa unutar same ustanove u pravcu sprečavanja daljeg činjenja nepravilnosti, ako se ima u vidu da je ista, po uočavanju nepravilnog obračuna plaće optužene, od optužene u nekoliko navrata tražila da joj predoči odluku ranijeg direktora oštećene o povećanju koeficijenta u visini u kojoj je vršen obračun i da joj optužena takvu odluku nikada nije dala na uvid iako ju je uvjeravala da odluka postoji.

Isto tako, ovaj sud u pomenutom rješenju nalazi kako prvostepeni sud pogrešno zaključuje i utvrđuje da je opis poslova prema poslovniku o radu jedan od dokaza koji daju osnova za zaključak kako optužena nije ta koja je vršila obračun plaća nego da je to bila blagajnica F. V., jer za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja ne predstavlja odlučnu činjenicu u čijem opisu poslova je vršenje obračuna plaće nego je relevantna činjenica ko je te poslove zaista obavljao iz razloga što ta osoba ima odgovornost da unosi tačne i istinite podatke čime stiče svojstvo odgovorne osobe, pa se slijedom toga takvom osobom ne može smatrati onaj ko bi po opisu poslova eventualno trebao vršiti obračun plaće, a nije ga vršio.

Da je činjenično stanje u prethodnom postupku bilo pogrešno utvrđeno i ocjenom iskaza svjedoka H. M., koji dokaz prvostepeni sud i u ponovljenom postupku ponovo ocjenjuje nepouzdanim i nevjerodostojnim, ovaj sud je utvrdio na osnovu sadržaja njegovog iskaza iz zapisnika o glavnom pretresu u kojem je između ostalog kazao da je bi direktor Doma zdravlja Donji Vakuf od 2004. do 2016. godine, dakle najveći dio spornog perioda, da optuženu poznaje kao jednog od najboljih radnika, da je obračun plaća u prvom momentu vršila H. V., a poslije optužena A. V., da su mu se obračuni donosili na pregled i potpis, da ne zna ko je po sistematizaciji bio zadužen za obračun plaća ali zna ta je to bila A. V., da je u to siguran, da se sjeća da mu je optužena donosila obračune na uvid i pregled, te potpis, a naročito to da bi odluka o povećanju koeficijenta optuženoj, ako je donijeta, trebala biti u arhivi doma zdravlja. Iz ovakvog iskaza svjedoka H. M. proizilazi da on, prema mišljenju koje ima o optuženoj, nema nikakvog razloga da lažno tvrdi kako je upravo optužena ta koja je vršila obračun plaća, a ne F. V. Ovo tim prije što je taj obračun prije optužene vršila H. V., dakle opet ne F. V. Kada se ima u vidu ovako kategoričan iskaz svjedoka H. M. o toj odlučnoj činjenici, onda se pogrešnim pokazao zaključak prvostepenog suda da se ovom svjedoku ne može vjerovati zato što je F. V. izjavila da je ona bila ta koja je vršila obračun i da se njoj ima vjerovati, jer se istom sudu postavlja logičnim pitanje zašto bi ova svjedokinja iznijela iskaz takvog sadržaja kojim bi samu sebe izvrgla krivičnom progonu ako uistinu nije vršila obračun plaća nego je to radila optuženica. Ovakav zaključak prvostepenog suda ocjenjen je pogrešnim iz razloga što iz iskaza svjedokinje F. V. niti iz drugih dokaza nije proizilazila činjenica koju je kao nespornu i utvrđenu poprimio prvostepeni sud, a to je njena svijest i razumijevanje da se takvim iskazom izlaže krivičnom gonjenju, što je u najmanje neizvjesno. Zbog toga se vjerodostojnost iskaza svjedoka F. V. ozbiljno dovodi u pitanje upravo zbog njenog dugogodišnjeg kolegijalnog odnosa sa optuženom za koji i prvostepeni sud i u pobijanoj presudi nalazi da postoji.

Nadalje, pri ocjeni iskaza svjedoka R. B. i H.M. nižestepeni sud upotrebljava dvostruka mjerila jer loše odnose R. B. sa optuženom uzima kao jedan od osnova da nevjerodostojnim ocjeni njen iskaz koji je u suprotnosti sa iskazom optužene, dok isti takav odnos R. B. i H. M. (narušeni međuljudski odnosi) nije razlog da se u pogledu vjerodostojnosti ocjene različito nego naprotiv na isti način tj. kao nepouzdan i neistiniti.

Kod takvog stanja stvari, prema rješenju ovog suda od 18.08.2020. godine, nisu bili od relevantnog značaja iskazi svjedoka D. H. kao vršioca poslova ekonomista i evidencije o dolascima na posao, N. D. kao higijenskog tehničara i N. V. kao doktora opće prakse, jer oni prema opisu svojih poslova ne mogu imati saznanja o tome ko je vršio obračun plaća kao onaj kome je taj obračun donošen na pregled i potpis.

Najzad, bio je pogrešan i zaključak prvostepenog suda da optužba nije dokazana i time što sačinjeni obračun plaće sam za sebe, bez potpisa rukovodioca oštećene da je sa istim saglasan i njegovog naloga za isplatu, ne predstavlja akt na temelju kojeg se nekoj osobi isplaćuje osobni dohodak, te da je direktor doma zdravlja taj koji je odgovoran za zakonito postupanje te ustanove, pa tako i prilikom isplate plaća zaposlenicima, jer je naprijed naznačeno da onaj koji sačinjava platne liste ima odgovornost i obavezu unošenja istinitih podataka što jeste od odlučnog značaja za pravilan obračun plate, a previd ili svjesno potpisivanje takvog nepravilnog obračuna od strane direktora ustanove može biti od značaja samo za postojanje osnova i za njegovo krivično gonjenje u okviru

njegovog umišljaja, ali ne i za isključenje postojanja umišljaja i objektivnih radnji predmetnog krivičnog djela odgovorne osobe koja sačinjava obračun plaće i nosi ga na uvid i potpis uz pouzdanje i povjerenje osobi bez koje se plaća ne može isplatiti.

Ono što, za razliku od prethodne presude, ovaj sud uočava u pobijanoj presudi donijetoj u ponovljenom postupku jeste to da prvostepeni sud iskaze svjedoka H. M. i R. B. u konačnici ocjenjuje neuvjerljivim i nevjerodostojnim, jer su oboje, kao odgovorne osobe u JU Dom zdravlja Donji Vakuf, takvim svojim iskazima krivnju za nezakonitu isplatu plaće sa sebe nastojali prebaciti na optuženu za koju su tvrdili da je vršila obračun plaće, iako im je bilo poznato da joj se isplaćuje plaća po koeficijentu i iznosu koji je veći od koeficijenta utvrđenog ugovorom o radu, zatim na osnovu činjenice, koju prvostepeni sud karakteriše kao neobjašnjivu, da se ni u jednom odjelu ili službi unutar Doma zdravlja Donji Vakuf nije mogla pronaći odluka broj 90/14 koja potiče iz drugog mjeseca 2014. godine, dakle svega dva mjeseca nakon što je optuženica počela primati plaću sa uvećanim koeficijentom (za koju odbrana tvrdi da se radi upravo o odluci kojom je promijenjen koeficijent optuženoj) zbog čega prvostepeni sud navodi da se opravdano može posumnjati da je za „nestanak“ iste odgovorna uprava navedenog doma zdravlja, a ne optužena naročito u situaciji kada je isti sud, uvidom u djelovodni protokol oštećene za 2012., 2013. i 2014. godinu, utvrdio da je korektorom prekriveno na koga se tačno navedena odluka odnosi.

Dakle prvostepeni sud, u obrazloženju pobijane presude, krivnju za nezakonitu isplatu plaće optuženoj poprima utvrđenom samo za H. M. i R.B., iako isti za to nisu optuženi u ovom predmetu nego imaju svojstvo svjedoka, niti su u tom pravcu izvođeni dokazi u pogledu njihovog umišljaja i objektivnih radnji, zbog čega se takav razlog za ocjenu njihovi iskaza kao neuvjerljivih i nevjerodostojnih također pokazuje kao pogrešan. Kada je u pitanju tvrdnja odbrane da je postojala odluka kojoj se optuženoj uvećava koeficijent za isplatu plaće onda je teret dokazivanja takve tvrdnje na onome ko je iznosi, dakle na odbrani, a ne na oštećenoj pri čemu se neosnovanom i neargumentovanim pokazuje sumnja prvostepenog suda da je za nestanak pomenute odluke odgovorna oštećena ustanova prije svega iz razloga što za to nema valjanih dokaza u spisu, a naročito iz razloga što je logično da je i optužena dobila takvu odluku ukoliko je ista zaista donijeta kako to tvrdi odbrana, što optuženoj omogućava da dokaže svoje navode i bez evidencija oštećene ustanove.

Kako je prvostepeni sud i u ponovljenom postupku u suštini ostao kod svih razloga kojima se rukovodio i pri donošenju prethodne ukinute presude i kako na sve prednje pogrešne ocjene izvedenih dokaza na koje je ukazano i ranijim i ovim rješenjem, ukazuje i kantonalni tužilac u svojoj žalbi, to je istu žalbu bilo nužno ponovo uvažiti kao osnovanu, ukinuti pobijanu presudu i odrediti održavanje pretresa pred apelacionim vijećem ovog suda kako to propisuju odredbe člana 330. stav 1. tačka b) i člana 325. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH.

Zapisničar
Erma Jusić

Predsjednica vijeća
Lazarela Porić

Pouka: Protiv ovog rješenja nije dozvoljena žalba.